

NĀC

Mūsu Valdniece, brīnišķā Dieva Dzemdētāja, paaugstināta pāri visiem eņģeļiem! Mēs lūdzam, piepildi mūsu sirdi ar Debesu žēlastību, lai mūsos atmirdz tava gudriba.

(sv. Antons no Padujas)

Nr. 4 (75)
AUGUSTS
2013

Kurzemes Katoļu diecēzes informatīvs laikraksts

MARIJA – CEĻA RĀDĪTĀJA

Augustā katoliskā Baznīca priecājas par Jaunavas Marijas debesis uzņemšanu – par notikumu, kas apgaismo mūsu ticības ceļu un stiprina pašā Dieva apsoliņiem. Marijas debesis uzņemšana ir zīme, kas atklāj virzienu, kurā dodas visa Kristus Baznīca. Mēs dodamies šīs zemes svētceļojumā, paļaujoties, ka līdzīgi Jaunavai Marijai sasniegsim pilnīgu vienotību ar Kristu – ka arī mēs varēsim būt līdzdalīgi mūžīgajā dzīvē.

Romas pāvests kā visas Baznīcas gans sava amata spēkā ir apveltīts ar nemaldības harizmu – viņš spēj atpazīt Dieva atklātas patiesības ticības un morāles sfērā un padarīt tās saistošas ikvienam Baznīcas loceklim. Pēdējo reizi šo nemaldības autoritāti izmantoja pāvests Pījs XII, kurš 1950. gadā formāli apstiprināja, ka Jaunava Marija, noslēdzot savu zemes dzīves gājumu, ar miesu un dvēseli ir tikusi uzņemta debesu godībā. Citiem vārdiem, Bezvainīgā Jaunava, Kristus Māte, ir tikusi pasargāta no miesas sairšanas kapā, viņa ar miesu un dvēseli ir uzņemta dievišķajā sfērā un ir līdzdalīga augšāmceltā Kristus godībā. Katoliskās Baznīcas katehismā varam lasīt, ka *Vissvētākās Jaunavas Marijas uzņemšana debesis ir vienreizēja līdzdalība viņas Dēla augšāmcelšanās noslēpumā un augšāmcelšanās baudīšana pirms citiem kristiešiem* (KBK 966).

Pāvesta Pīja XII definētā ticības patiesība noslēdzas ar bargu piebildi: tas, kurš brīvprātīgi noliedz vai apšaubā šo patiesību, ir pilnībā atkritis no dievišķās un katoliskās ticības. Dažkārt Baznīca runā ļoti bargi, taču šīs bardzības iemesls nav vēlme demonstrēt tās likumīgo varu, bet rūpes par cilvēku patieso labumu. Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas dogma tika pasludināta pasaulei un Baznīcai vēsturiski ļoti izšķirošā brīdī – laikā, kad Eiropa atguvās

no Otrā pasaules kara sekām, no posta, ko bija nesuši ateistiski un totalitāri politiskie režīmi. Karš bija salauzis neskaitāmu cilvēku dzīves un radījis pamatīgu eksistenciālu satricinājumu – pasaules acīm bija atsegta grēka patiesā seja. Līdz ar to Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas dogmas izsludināšana bija ne tikai formāls apstiprinājums gadsimtu gaitā Baznīcas sirdī glabātai ticības patiesībai, bet arī atgādinājums par cilvēka dievišķo izcelsmi un mērķi. Arī šodienas pasaulē Jaunavas Marijas debesis uzņemšana ir atgādinājums, ka cilvēks savas dzīves gājumā ir aicināts sekot augšāmcelšanās loģikai: ne tikai cilvēka dvēsele, bet arī viņa miesa ir radīta mūžībai, tādēļ to nevar padarīt par līdzekli citiem, dažkārt pat ārēji ļoti cildeniem mērķiem.

Ja pavērosim mūsdienu pasauli, tad drīz pamanīsim, ka arī šodienas cilvēks turpina pretoties Dieva aicinājumam un meklē patvērumu lietās, kas viņu nekad nespēs piepildīt un darīt laimīgu. Dažreiz rodas iespaids, ka sekulārās kultūras telpā tiek darīts viss iespējama, lai cilvēkam palīdzētu aizmirst, ka zemes dzīve ir ierobežots laika sprdis un ka ikvienam no mums būs jādod norēķins par savu dzīvi. Svētais Alfons Marija di Liguori raksta, ka ir trīs lietas, kas cilvēka nāves pieredzi padara rūgtu un mokošu: pieķeršanās pasaulei, sirdsapziņas pārmetumi par izdarītiem grēkiem un nedrošība attiecībā uz savu pestīšanu. Marijas aiziešana no šīs pasaules bija brīva no šiem rūgtuma cēloņiem, viņa mira tā, kā bija dzīvojusi – pilnīgi brīva no pieķeršanās pasaules lietām, grēka neskarta un droša par dalību mūžīgajā dzīvē. Teologi mēdz debatēt par to, vai Marija ir mirusi, vai tikai iemigusi svētlaimīgā mierā, taču, neiedziļinoties teoloģiskās niensēs, šķiet, ka nav lielas atšķirības starp nāvi, kas brīva no minētajiem rūgtuma cēloņiem, un svētlaimīgu iemigšanu. Marijas sirds jau no mazotnes

Dina Ābele "Marijas uzņemšana Debessīs"

piederēja vienīgi Dievam, tieši tādēļ viņas zemes dzīves noslēgums bija nevis sāpju un rūgtuma, bet miera un prieka piepildīts.

Jaunavas Marijas zemes dzīvi raksturoja dziļa ticība, mīloša pašāvēība, neviltota pazemība un pacietība ciešanās. Raugoties uz Dievmāti, lūdzot

viņas aizbildniecību un cenšoties līdzināties viņas paraugam, arī mūsu dvēselēs ieplūst miers. Tomēr bieži mēs izvēlamies doties citā virzienā, dodot priekšroku iet savu ceļu, pieķeroties savām idejām, savai brīvības un laimes koncepcijai un dažkārt stūrgalvīgi pretojoties Dieva iedvesmām. Kopš Ādama un Ievas laikiem grēka pamatforma ir ietverta sekojošā attieksmē: „Šī ir mana dzīve, un es tajā esmu vienīgais noticējs.” šādas nostājas neizbēgamas sekas ir garīgs izsalkums un nomāktība – sajūta, ka dzīve plūst nebūtības virzienā. Cik svarīgi ir apzināties, ka uzticoties un paklausot Dievam, mēs nezaudējam savu cilvēcību un neko no tā, kas ir patiesi būtisks, tieši pretēji – mēs kļūstam pilnīgākā mērā mēs paši, turklāt mēs kļūstam arī par gaismas avotu tiem, kas ir mums līdzās.

Šīs dzīves svētceļojuma esence nav miglaina apziņa par mūžīgās dzīves iespējamību, gluži pretēji – mēs esam aicināti pilnībā izmainīt savas dzīves prioritātes un aktīvi iesaistīties Dieva gribas īstenošanā jau šajā pasaulē. Mēs ilgojamies pēc savas dzīves piepildījuma, pēc Dieva valstības, taču šīs ilgas nedrīkst izpausties kā pasīva un nogaidoša attieksme grēka ievainotas pasaules priekšā, tām ir jāmaterializējas aktīvos centienos saprast un īstenot Dieva gribu jau šīs dzīves laikā.

Jaunava Marija jau zemes dzīves laikā bija pilnīgi vienota ar Dievu, bet pēc debesīs uzņemšanas viņa ir vienota arī ar katru no mums. Viņa ir ikviena Baznīcas bērns māte, cieši līdzās katram, kas ticībā un pašāvēībā dodas šīs zemes svētceļojumā un uztic savu dzīvi viņas lūgšanai. Līdzīgi kā savas zemes dzīves laikā Galilejas Kānā Jaunava Marija turpina mums sacīt: *Dariet visu, ko Viņš jums teiks.*

Lūdz par mums svētā Dieva dzemdētāja, lai mēs Kristus solījumu cienīgi topam!

Priesteris
Edijs Silevičs

**ŠAJĀ
NUMURĀ:**

2.lpp. Ekumenisma
jautājumi

3.lpp. J. Salijs OP par
ticības pārbaudījumiem

4.lpp. Intervija ar mākslinieci
Dinu Ābeli

5.lpp. Intervija ar priesteri
Andri Vasiļevski

6.lpp. Pāvesta Franciska
enciklika "Lumen Fidei"

8.lpp. Ziņas

Ekumenisms identitātes un atvērtības izaicinājuma priekšā

21. maijā Latvijas Universitātes Mazajā aulā notika starptautiska konference ar nozīmīgu nosaukumu "Identitāte un atvērtība". Identitātes un atvērtības jautājums ir viens no būtiskākajiem mūsdienu pasaulē un īpaši – Latvijas kontekstā. Tas skar gan politisko, gan sabiedrisko dzīvi, kā arī reliģijas jomu. Šodien dzīvojam globālā pasaulē, ko bieži dēvē par "globālo ciematu". Robežas ir atvērtas, un tās kļūst arvien nenozīmīgākas, notiek tautu migrācija, kultūru saskarsme, ekonomiskās barjeras krīt, dažādas pasaules koncepcijas nonāk kontaktā ar pozitīviem un arī negatīviem efektiem. Piemēram, fundamentālisms, akcentējot savu identitāti no bailēm, ka pazudis pasaules kontekstā, vai arī relativisms, kas vairs neizšķir būtisko un patieso, uzsverot visa mainīgumu.

Latvijas identitāte un nākotne

Latvijas kontekstā jautājums par identitāti un atvērtību no visiem aspektiem ir īpaši svarīgs. Tiek apdraudēta kultūralā un nacionālā identitāte. Latvija ir izgājusi no vienas savienības un ieiet otrā savienībā. Kā paturēt savu identitāti tad, kad zūd ekonomiskās robežas, tauta piedzīvo emigrācijas traģēdiju un demogrāfisko krīzi? Vēsturiskā patiesība par valsti un tautu nav viennozīmīga, integrācijas jautājums nav viegli atrisināms. Kā Eiropas Savienībā, pasaules kontekstā paturēt savas tautas garīgās vērtības, ko veidojusi kristietība, folklorā, apgaismības laikmets. Ir skaidrs, ka Latvijas nākotne būs atkarīga no tā, kā *pareizi* tiks atrisināts identitātes jautājums.

Kristietības šķelšanās ietekme

Kardināls Kurts Kohs konferencē "Vienota Baznīca var pārvarēt globālos izaicinājumus" atgādināja, kāda loma ir bijusi tam, kā kristietības sašķelšanās ir ietekmējusi Eiropas vēsturi. Aterēsīmieš, ka pirmais lielais lūzums kristietībā notika starp Rietumiem un Austrumiem 1054. gadā un ietekmēja abas pasaules daļas. Piemēram, teoloģiskajā jomā Rietumos privilēģija tiek piešķirta intelektuālajai un racionālajai teoloģijas dimensijai, to stipri atdalot no garīgās jomas, veidojot zinātnisko teoloģiju. Austrumu teologi turpretī pirmo vietu ierāda garīgās un kontemplatīvās teoloģijas aspektam. Svētais pāvests Jānis Pavils II pasvītēja, ka Eiropa un Baznīca nevar dzīvot bez šīm divām *plaušām* – Austrumu un Rietumu pasaules. Otrās lūzums notika 16. gadsimtā ar reformāciju, kas iespaidoja visu Rietumu sabiedrības garīgo un

Apustuliskais nuncijs Baltijas valstīs L. Bonaci (no kreisās), Vatikāna Pontifikālās kristiešu vienotības veicināšanas padomes prezidents kardināls K. Kohs un Rīgas arhibīskaps – metropolīts Z. Stankevičs, vizitējot RARZI

politisko sfēru. Kardināls Kohs uzsvēra, ka viena no Eiropas sekularizācijas *saknēm* ir atrodama šajā sašķelšanās faktā. Tas dziļi skar arī Latvijas sabiedrību.

Ekumeniskais gars – kristietības būtība

Ekumeniskā kustība ir pastāvējusi jau kopš pašiem Baznīcas pirmsākumiem. Apustulis Pāvils pārmet korintiešiem tendenci uz sašķelšanos. Daži izceļ to, ka viņi ir no Pētera, citi – no Pāvila, bet vēl citi – no Apolla (sal. 1Kor 1,12–13). Apustulis turpretī uzsver, ka Kristus nav sašķelts. Pats Kristus ir brīdinājis pirmos kristiešus no šķelšanās draudiem un tās konsekvencēm. Viņš lūdza savu Tēvu par mācekļu vienotību, lai viņi būtu viens, savu lūgšanu attiecinot uz visiem, kas ticēs arī nākotnē. (sal. Jņ 17,17–23) Ekumeniskais gars un kustība nav mode, kurai varētu piekrist vai nepiekrist atkarībā no saviem uzskatiem. Tas pieder pie kristietības būtības. Ekumeniskā kustība īpaši uzplauka 20. gadsimta sākumā reformācijas aprindās. Tas notika misionāru iespaidā, kas atgādināja, ka kristiešu sašķelšanās traucē evaņģēlizācijai misiju zemēs, pasvītrotot, ka neesam tiesīgi pārnest mūsu strīdus uz tiem, kas vēl nav kristīti. Šodien saprotam, ka ekumeniskā kustība ir svarīga, lai noturētos pret sekularizāciju Eiropā, kas relativisma un nepareizas tolerances izpratnes vārdā izstumj kristietību no kultūras un sabiedrības. Reliģija arī turpina spēlēt svarīgu lomu pasaulē, gan kultūras veidošanā, garīgo un

cilvēcīgo vērtību audzināšanā, gan arī politiskajā jomā. Reliģijas vārdā var ne tikai iznīcināt citus, bet arī veidot savstarpēju sadarbību un toleranci.

Dialoga princips ekumenismā

Viens no ekumenisma principiem ir dialogs un pārliecība, ka esam viens otram vajadzīgi. „Neviens nav tik bagāts, ka nebūtu otra bagātība vajadzīga. Nevienam nav tik nabags, ka otru nevarētu bagātināt,” ļoti labi uzsvēra kardināls K. Kohs. Dialogs ir iespējams tad, ja ir atvērtība un pārliecība, tādā identitātes apziņā. Ja pietrūkst šie divi aspekti, tad dialogs nav iespējams, tad paliek tikai divas ekstrēmas pozīcijas – relativisms, kurā nav pārliecības, vai fundamentālisms, kurā nav vēlēšanās atvērties. Kardināla Koha vārdiem runājot, otrs palīdz mums saprast mūsu identitāti. Šodienas starpkonfesionālajā dialogā jāņem vērā, ka jau varam vienoties par dažām būtiskām patiesībām, pielietojot "diferencēto vienošanos". Tas nozīmē, ka teologi un Baznīcas autoritātes vienojas par atsevišķiem ticības elementiem, paturot prātā, ka visas domstarpības vēl nav atrisinātas. Šī metode pieprasa, lai mērķis patiešām būtu patiesības meklēšana, lai sasniegtu visciešāko vienotību. Kardināls Kohs atzīst, ka diemžēl liekas, ka šodien daudziem kristiešiem mērķis ir kļuvis neskaids un nevēlamies meklēt kopīgu identitāti. Mērķa meklēšana ir arī atkarīga no savas konfesijas identitātes izpratnes. Pēc K. Koha domām ir parādījies jauns šķērslis starp kristīgām konfesijām, proti,

jautājumi ētiskajā laukā, kas skar bioētiku, sociālo sfēru – dzīvības vērtību, ģimenes modeli, vīriešu un sievietes tēla definīciju. Pastāv domstarpības, kā uztvert piemērošanos mūsu laikmeta garam un domu attīstībai. Šeit ir runa par būtisko vērtību izpratni. Vai progress un laikmets ir vienīgie kritēriji, lai novērtētu, kas ir paties un nepaties? Vai viss ir mainīgs? Kas paliek nemainīgs? Šādā kontekstā liecības ekumenisms, kas ietver asins ekumenismu, varētu palīdzēt atgūt vienotības vērtību un palīdzēt saprast to, ka ekumenisms sakņojas mīlestībā, mīlestības bauslī. Kardināls Kohs pasvītrot, ka ieguldījums ekumenismā ir atbildīga izturēšanās pret sabiedrību, jo tā palīdz cilvēkiem izlīgt un meklēt vienotību, neskatoties uz dažādībām.

Izpratne par patiesu kristietī

Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskaps J. Vanags ļoti labi pasvītrotja, ka ekumenisms nav *tirgošanās*, bet *avota* meklēšana. Tas nozīmē – ekumenisms nav iespējams, ja neesam pārliecināti, ka kristietības pamatā ir Kristus. Tas nozīmē arī savas konfesijas avotu izpratni, tā pareizu izvērtēšanu, izvairoties no folkloristiskas pieejas, kas rada mītu par savu konfesiju. Balstoties arhibīskapa J. Vanaga teiktajā – tas nozīmē atgriezties pie Augsburgas apliecības un tās patieso nodomu – meklēt komunikāciju Baznīcā un Baznīcas vienotību. Ir nepieciešams kopīgu pozīciju izvē-

tējums. Arhibīskaps J. Vanags ekumenisma veicināšanai ieteica: 1) padziļināt savas ticības pamatus, 2) atsācīties no karikatūrām, 3) atsācīties no norobežošanās, 4) veicināt tuvību, sarunas, kopīgus projektus, meklēt vienotību no Dieva puses, ne šauriem cilvēka uzskatiem, 5) paturēt prātā to, ka dialogs nozīmē arī spriedzi.

Rīgas un visas Latvijas Pareizticīgās Baznīcas metropolīts Aleksandrs uzvēra, ka, lai veidotu pareizu izpratni sabiedrībā par identitātes un atvērtības jautājumu, Baznīcai ir jāiziet no Kristus, kurš ir augšāmcēlies, sevī apvieno visus cilvēkus bez atšķirībām, un palīdz katram saprast, kas viņš īstenībā ir, tādā savā identitāti. Cilvēks, kas stāv uz kājām, atrod savu identitāti un to spēj tad, kad atveras uz Patiesību un uz Dievu.

Rīgas metropolijas arhibīskaps metropolīts Z. Stankevičs atgādināja, ka ekumeniskais dialogs pieprasa izvairīties no ideoloģijas un pieturēties pie objektivitātes, un tas ir iespējams tikai tad, ja meklējam patiesību paklausībā Svētajam Garam. Dialogs, kas meklē vienotību, pārsniedz cilvēka spēku. Ir nepieciešams lūgšanas gars, jo tikai Dievs var dziedināt mūsu sašķelšanos. Šo saistību ar lūgšanu pāvests Francisks labi atgādināja uzrunājot Kenterberijas anglikāņu arhibīskapu, uzsverot, ka ekumenisms pamatojas ne praktiskā apsvērumā, bet „izriet no Kunga gribas, kas mūs ir padarījis par saviem brāļiem un vienīgā Tēva dēliem un meitām”. Tieši tāpēc šis teoloģiskais pamatojums mums liek griezties vispirms lūgšanā pie Dieva, lai kopīgi ietu ekumenisma ceļu.

Šie atzinumi ir būtiski, lai saprastu, ka patiesi kristietis, kurš apzinās savu būtību, nevar palikt vienaldzīgs kristiešu vienības meklēšanā un viņam jādara viss, lai pārvarētu šķelšanos. Ja to aizmirstam, tad var šķīst, ka ekumenisms ir tikai tirgošanās vai samierināšanās ar minimālo, kas kopīgi vieno. Tieši tāpēc, ka Kristus ir Dieva pilnības iemiesojums un ir mūs aicinājis uz mīlestības pilnību, mēs vēlamies, lai kādu dienu mūs vairs nekas būtisks nešķirtu, lai pasaule ticētu, ka Kristus ir Dieva pēdējais Vārds pasaulei. Tāda ekumeniskā atbildība mums Latvijā ir prioritāte. Mēs dzīvojam zemē, kurā ir dažādas konfesijas un varam mācīties, kā kopīgi iet šo vienotības ceļu. Latvijas tautas izdzīvošana ir arī atkarīga no tā, kā kristieši sadarbosies, meklējot kopīgu Latvijas labumu patiesībā un pēc sociālā taisnīguma principa. Kā veidosim harmonisku valsti Eiropā, kas ir spējīga integrēt daudzveidību, tomēr nezaudējot savas garīgās, kultūralās un nācijas vērtības.

Ticība pakļauta pārbaudījumiem

Jaceks Salijs OP

Jautājums: *Savu nākamo vīru es iepazīnu studentu grupā, kas satikās ikdienas Svētajā Misē. Mēs gribējām būt dedzīgi katoļi laulībā un tādi arī bijām. Tomēr izrādījās, ka laiks paveica savu – dzima bērni un nāca rūpes, kas ar to saistās, pelēcīgais ikdienas darbs, problēmas mūsu brāļu un māsu ģimenēs, mūsu vecāku slimības, bezgalīgas finansiālas grūtības. Viss šis rats mūs ļoti attālināja no Dieva. Nesen pamanīju, ka mums, kas agrāk uz Svēto Misi gājām ikdienā, gadās reizēm neatīst uz baznīcu arī svētdienās. Par to sprediķos neesmu dzirdējusi, bet, ja skaļi runātu par to, ka šādi procesi gadās, tad noteikti daudzus būtu iespējams uzrunāt. Mums ar vīru visu šo vajadzēja saprast pašiem.*

Atbilde: Slava Dievam, ka galu galā jūs no šī pārbaudījuma iznācāt kā uzvarētāji. Bet ar savu vēstuli jūs man dodat iespēju pievērst uzmanību daudziem citiem pārbaudījumiem, kuriem var tikt pakļauta mūsu ticība. Jums kā pārbaudījums bija ieslīgšana ikdienas pienākumos un bēdās. Droši vien savas jaunības ticības degsmē jūs nepietiekoši ņēmāt vērā to, ka Dievs grib būt klātesošs visā mūsu ikdienā, arī pelēkajā un grūtajā. Kad atnāca, tā saucamā, pieaugušo dzīve, tad jaunības aizraušānās ar ticību pārgāja un atklājās, ka tā bijusi līdzīga īsam pavasara lietutiņam, pēc kura zeme dziļumā tomēr palikusi sausa. Cerēsim, ka tagad jums aizsākas patiešām dziļas ticības dzīves posms, kad ticība caurstrāvo katru jūsu dzīves dimensiju un katru jūsu dzīves dienu.

Pārbaudījumi, kam pakļauta mūsu ticība

Šādi pārbaudījumi var būt ļoti dažādi, piemēram, ienākšana jaunā sabiedrībā, kur cilvēki ticību uztver citādāk nekā iepriekš. Ir tādas vides, kur ticība ir kaut kas pašsaprotams. Lūk, ja kāds nāk no šādas vides un nonāk neticīgu vai mazticīgu cilvēku vidū, tad viņam iekšēji jāmobilizējas, lai nepakļautos šīs jaunās vides gara ietekmei. Daudzu cilvēku ticība neiztur šo pārbaudījumu un daļēji vai pat pilnīgi *salūzt* samērā ātri pēc pārcelšanās jaunajā pilsētā, valstī, kādā darbavietā vai sabiedrībā. Tomēr visi tie, kas šādos pārbaudījumos sargā savu ticību kā savu visdārgāko mantu, no šī pārbaudījuma iziet ar nostiprinātu un atjaunotu ticību.

Dažiem cilvēkiem pārbaudījums, kurā viņu ticība tiek sadragāta kā kuģis vētrā, ir iespēja sasniegt kādu

pievilcīgu šķietamu labumu, bet cena par to ir Kristus neatzišana vai Dieva baušļu neievērošana. Šāda kārdinājuma priekšā reizēm izrādās, ka kādam ticība nav vissvarīgākais, un tāds virspusējs kristietis maz raizējas par Kristus vārdiem, kas runā par to, ka pat valdīšana pār visu pasauli neatsver cilvēkam to postu, ko viņš izdara savai dvēselei (Mt 16,26).

Labums, kuru kāds var izvēlēties pretēji Dieva gribai, reizēm ir otrs cilvēks (sal. Mt 10,37). Mūsdienās diezgan bieži gadās, ka katolis precas ar personu, kas ir vīrs vai sieva kādam citam. Gribu sacīt, ka man personīgi grūti saprast šāda cilvēka, kurš agrāk bija ļoti dievbijīgs, lēmumu. Šādos gadījumos man vienmēr prātā nāk Kristus vārdi, kad līdzībā par sējēju Viņš runā par cilvēku, kurš „vārdu dzird un tūliņ to priekā pieņem, bet viņā nav sakņu, un ir nepastāvīgs” (Mt 13,20).

Skaidrs, ka ir daudz īstu Dieva draugu, kuri arī ļoti grūtos pārbaudījumos stingri turas pie Viņa, bet pārdzīvotie pārbaudījumi kalpo tikai tam, lai viņi vēl vairāk saistītos ar Dievu. Tieši uz šādiem cilvēkiem attiecas apsolījums, kas ierakstīts Jēkaba vēstulē: „Svētīgs tas vīrs, kas panes pārbaudījumus, jo pārbaudīts tas saņems dzīvības kroni, ko

Dievs apsolīja tiem, kas Viņu mīl.” (Jk 1,12)

Man nav nodoma sastādīt izsmeļošu pārbaudījumu sarakstu, kādiem var būt pakļauta mūsu ticība, bet pieminēsim vismaz garīgo *zemestrīci*, kuru kāds var piedzīvot, kad nomirst viņa visdārgākais cilvēks, par kura dzīvības glābšanu ļoti dedzīgi lūdzies. Vai, ja kādam pārāk bieži ir jāklausās sprediķi, kas apstiprina ļoti negatīvus stereotipus par priesteri. Vai atkal, ja kāds kļūst liecinieks, vai pat upuris nosodāmai Baznīcas locekļu rīcībai. Vai arī, ja kāds pēkšņi ir zaudējis cilvēku, kas bijis viņa galvenais balsts garīgajā dzīvē.

Ko par pārbaudījumiem saka Jaunā derība?

Par šiem pārbaudījumiem, caur kuriem jāiziet mūsu ticībai, Jaunajā derībā ir runāts neparasti bieži. Ik pa brīdim tajā tiek aicināti pastāvēt ticībā, pat ja cilvēku acis tiks izsmietīti, izolēti vai vajāti. „Un visi jūs ienīdis mana vārda dēļ, bet kas izturēs līdz galam, būs pestīts” (Mt 10,22). „Savā pacietībā jūs iemantosiet savas dvēseles.” (Lk 21,19) „Palieciēt manī, un es jūsos. Kā zars nevar nest augļus no sevis, ja nepaliek pie vīna koka, tā arī jūs ne, ja jūs nepaliksiēt manī.” (Jņ 15,4) „Kā Tēvs mani mīlējis, tā es jūs mīlu. Palieciēt manā mīlestībā!” (Jņ 15,9) „Nebīsties no tā, kas tev vēl būs jācieš! Lūk, velns metīs kādus no jums cietumā, lai jūs tiktu pārbaudīti un jums būs bēdas desmit dienas. Esi uzticīgs līdz nāvei, un es tev došu dzīvības kroni.” (Atkl 2,10) Tie ir vispazīstamākie aicinājumi Jaunajā derībā, lai pastāvētu ticībā arī tad, kad tas prasa īpašu piepūli.

Barnabas vēstulē (4,9), kas rakstīta ap 130. gadu, lasām: „Mūs neglābs viss mūsu dzīves un mūsu ticības laiks, ja tagad negantības un nākamo ieļauojumu laikā mēs nestāsimies pretī, kā tas pienākas Dieva bērniem, lai velns nevarētu nepamanīts ielavīties mūsos.”

Atgriezīsimies pie Jaunās derības. Tajā mēs atradīsim divus tēlus, kas īpaši trāpīgi pasvīturo, cik ļoti svarīgi ir pastāvēt ticībā līdz galam. Jau pieminējām līdzību par sējēju, kurā kviešu grauds neīstenos savas pastāvēšanas būtību, ja nenesīs augļus. (sal. Mt 13,18–23)

Ticības *auglis* ir mūžīgā dzīve. Tieši tāpēc „mums nepalīdzēs viss mūsu dzīves un mūsu ticības laiks,” ja šī ticība mūsos nomirs, pirms tā nes *augļus*.

Otrs tēls ir sporta sacensības. Sportisti, kas neaizskrien līdz mērķim vai skrien kā pagadās, skrējienā piedalās veltīgi (sal. 1Kor 9,24–27; Flp 3,13–14; 2Tim 2,5; 4,7). Vēstulē ebrejiem varam atrast pat sekojošu aicinājumu: „Tādēļ mēs, kam visapkārt liels pulks liecinieku, nolikuši visas nastas un grēku, kas velkas mums līdz, apņēmības pilni skriesim sacīkstēs, kas mums noliktas.” (Ebr 12,1)

Ir vērts zināt, ka visa vēstule ebrejiem ir viens liels aicinājums izturēt ticībā un ka tā rakstīta kristiešiem, kas nevienu vien reizi ir cietuši ticības dēļ, bet, kuri jau bija noguruši tās augstās cenas dēļ, kāda nemītīgi bija jāmaksā par savu uzticību Kristum. No vēstules izriet, ka tās tiešie adresāti vairs nespēja panest ne sociālo izstumšanu, ne jaunas ticības vajāšanas. Ļoti aizkustinoši skan Dieva vārds, kas adresēts šiem krietnajiem, bet jau pagurušajiem cilvēkiem, lai, neraugoties ne

uz ko, nepadodas, bet gan vēl stiprāk piekļaujas Kristum: „Bet atminieties agrākās dienas, kad jūs apgaismoti izturējāt lielu ciešanu cīņu. Arī jūs atklātībā bijāt nodoti zaimiem un mokām, arī bijāt līdzdalībnieki tiem, kam tāpat notika. Jo jūs esat cietumniekiem līdzcietuši, un jūsu mantas nolaupīšanu uzņēmāt ar prieku, apzinādamies, ka jums ir labāka un paliekama manta. Tāpēc nezaudējiet savu pašlāpību, jo tai ir liela alga. Jo pacietība jums nepieciešama, lai, Dieva prātu izpildījuši, iemantotu apsolījumu.” (Ebr 10,32–36)

Ticība kā uguni pārbaudīts zelts

Tieši tāda izturība ir vajadzīga katolim – ļoti nogurušam no savas vientulības –, kura priekšā stāv jau trešā vai ceturta iespēja sakārtot ģimenes dzīvi, bet bez laulības Baznīcā. Pārcilvēciska izturība iespējama tikai pateicoties Dieva žēlastībai, kas ir vajadzīga arī dzīves nomocītam cilvēkam, pār kuru veļas arvien jauni pārbaudījumi. Tajā pašā laikā svētīgs ir ikviens, kas tik ļoti nomocītos cilvēkus spēj uzmundrināt, atbalstīt un palīdzēt turēties pie Jēzus, kas ir mūsu vienīgā cerība.

Kas labs notiek ticības pārbaudījumos, ja mēs cenšamies iziet tiem cauri, stipri turēdamies pie Jēzus? Uz šo jautājumu apustulis Pēteris sniedz visisāko atbildi: „Par to jūs priecāties, ja arī tagad, ja tas vajadzīgs, nedaudz skumstat dažādos pārbaudījumos, lai jūsu pārbaudītā ticība, kas daudz vērtīgāka par uguni pārbaudītu zeltu, izrādītos teicama, slavējama un godājama, kad parādīsies Jēzus Kristus.” (1Pēt 1,6–7)

Dažādi pārbaudījumi, caur kuriem jāiziet mūsu ticībai, ir mums ļoti liela iespēja. Tie ir kā *uguns*, kas mūsu uzskatos un nostājā var *izdedzināt* visu, kas nav ticības caurstarots. Mums vienīgi ir kvēli jālūdz gan par sevi, gan tuvākajiem, lai šajos pārbaudījumos mūsu ticība nesalūztu.

No poļu valodas tulkojis priesteris Oskars Jablonskis OP

Pārcilvēciska izturība iespējama tikai pateicoties Dieva žēlastībai, kas vajadzīga cilvēkam, pār kuru veļas arvien jauni pārbaudījumi

Tuvāk būt, lai iepazītu

Intervija ar mākslinieci DINU ĀBELI

Kā sākās ceļš kopā ar Mariju glezniecībā?

Sākumā baidījies. Nekad mūžā nebūtu iedomājusies, ka gleznošu Jaunavu Mariju. Es? Ar savu raksturu un *gājieniem*? Man likās, ka esmu *neīra* un nevaru tādas lietas darīt. Mūki klosteros lūdzas un gavē, pirms ķeras pie gleznošanas, bet ar laiku es sapratu, ka nav nekāda sakara ar to – kāds tu esi, jo viss notiek pats no sevis. Es esmu tikai instruments, un, ja es kaut ko māku, tad tā ir dāvana. Dāvana no tā nemainās – vai es esmu labāka vai sliktāka. Ir labi būt noderīgam ar to, ko māku.

Viss sākās apmēram pirms pieciem gadiem, kad saņēmu Iestiprināšanas sakramentu un Dievmāti Mariju par Debesu aizbildni. Tad viņa sāka darboties manā dzīvē. Vienreiz (mana draudzene Aija) lūdza uzgleznot Bērnus Jēzu, kurš lūkotos pretī cilvēkam. Gribēju no tā atteikties, bet neizdevās. Pirmā glezna tapa ļoti ilgi, jo kopš akadēmijas laikiem nebiju tādus kārtīgus gēmišus zīmējusi. Tā man bija mīkla – kā attēlot mazu puisīti, jo tolaik mūsu ģimenē vēl bija tikai meitas. Ņēmu fotogrāfijas, mēģināju saprast... Viss jau beidzās labi, bet pašai šis darbs tagad liekas nedaudz komisks. Gleznas jau mainās, attīstās.

Arvien biežāk kādam vajadzēja uzgleznot darbu dāvināšanai, un sāku just, ka visā šajā procesā man kaut kas nepatīk, jo jāpiemērojos tam, ko pasūtītājs vēlas. Pagāja apmēram gads, un sāku domāt – kāda ir mana Marija? Gleznošana turpinājās neregulāri, un pamazām, taustoties, sāku ieviest kaut ko jaunu, kaut ko savu.

Iepriekš es vairāk iedvesmojos no jau esošām gleznām, bet tad sapratu, ka man nav jāglezno otrreiz to, kas jau ir. Katram ir savs uzdevums, aicinājums. Prieku un brīvību es sajutu tikai tad, kad gleznoju tā, kā man patīk. Man gribas, lai tas ir noslēpums, radošs process.

Kāds ir radošais process?

Vēsts var nākt no dziesmām, notikumiem, filmām. Marijai ir ļoti dažādas lomas, un viņu var attēlot tūkstošos dažādos veidos – kā Debesu līgavu, mazo jūdu meiteni, Karalieni vai māti. Marijas dzīvē ir bijuši dažādi brīži – bēgšana uz Ēģipti, Jēzus dzimšana –, tos var attēlot līdzībās. Tas paplašina cilvēku uztveri un ievied attiecībās ar pašu Mariju. Ar sižeti man ir pilna galva. Kad es gleznoju, man pašai ir interesanti, jo īsti nezinu – kāda viņa beigās būs, bet manī ir prieks. Svēto Garu jau nevar piespiest atnākt – Viņš atnāk, kad vēlas.

Reizēm sāku gleznot no rīta un beidzu tikai vakarā, viss pārējais aizmirstas. Nevaru aiziet prom, jo vajag panākt, lai Marija skatās. Esmu tajā procesā ļoti iekšā, rodas azarts, un tūkmēr es gleznoju.

Kāda ir Marija tavās gleznās?

Mākslas vēsturē mēs varam redzēt, ka katrā laikmetā un kultūrā Marija ir attēlota citādi. Viņa vienmēr ir pielāgojusies pastāvošajai modei, laikam. Viņa ir gatava uz

Māksliniece
Dina Ābele izstādes
"Tuvāk būt"
atklāšanā Liepājā

Foto: Gintars Heidemāns

D. Ābele "Vidutāja"

visu, lai tikai kāds viņu ielaistu savā mājā! Mani fascinēja šī Marijas pazemība, un es sāku izprast savu Mariju – varēju viņu gleznot atbilstoši mūsdienām, tam, kādi esam mēs.

Priekš manis Marija ir mamma, tādēļ viņas seja ir mīļa. Tas nav vienkārši – uzgleznot mīlestību, jo tas ir liels noslēpums, kas reizēm atnāk un reizēm ne. Bieži tas notiek negaidīti, kad es pēkšņi ieraugu – ir! Svarīgi ir tas, ka jāveido attiecības ar Mariju, viņa ir jāiepazīst, lai varētu viņu gleznot.

Ko cilvēki meklē, uzlūkojot Mariju?

Viņi meklē to, kā viņiem pietrūkst. Arī es gleznoju to, kā man trūkst, pēc kā iekšēji ilgojos. Man tā ir mātes mīlestība.

Cilvēki ir lūguši gleznu priekš slimniekiem, kurā viņi varētu saskatīt ilgošanos, cerību. Ir svarīgi, ka, lūkojoties gleznā, tiek pamodināta vēlšanās runāt ar Mariju. Tas

ir gleznas galvenais uzdevums – aicināt uz sarunu ar Mariju, tad notiks viss pārējais. Protams, tas, ka cilvēkiem manas gleznas ir vajadzīgas, iedrošina tās gleznot. Daudzas ir dāvinātas slimnīcām.

Man būtisks jaunievedums ir maza formāta glezniņas, kurās redzamas tikai sejas, pat daļas no tām, un viss liekais ir nogriezts, izkadrēts. Tad paliek tikai acis un sejas mīmika – tas ir, uz ko skatāmies, kad viens ar otru runājam. Acis ir visbūtiskākais.

Vai glezniecībā iziets cauri vairākiem periodiem?

Protams, bet patiesībā tā ir bijusi tāda apkārt staigāšana. Doma visu laiku ir bijusi viena un tā pati, kaut varbūt sākumā neapzināta, bet attēlošanas veidi mainījušies. Ar ainavām un dabas motīviem jau nevar parādīt attiecības – to, kas ir starp Jēzu un Mariju, to, kas ir starp parastiem cilvēkiem. Tas ir kaut kas ļoti konkrēts, reizēm skaists, reizēm

ne tik ļoti, tomēr tas ir galvenais, kādēļ dzīvojam. Un, ja jau tā, tad ko tur vēl trūkst, tas arī jāglezno. Reizēm es uzgleznoju arī kaut ko citu, bet tas ir arvien retāk.

Kad tiek rīkota izstāde, tad mājās mums šķiet tāds tukšums, jo, kamēr izstādei gatavojos, gleznas ir visapkārt – no visām pusēm tās raugās, sajūta ir tāda it kā māja būtu pilna ar cilvēkiem. Kad pie mums kāds atnāk, tad brīnās, to visu redzot, bet dažus tas uzrunā, un tas ir labi. Lai nebūtu tukšums, es gleznoju jaunas.

Kā tapa izstāde "Tuvāk būt"?

Tas sākās pirms pieciem gadiem. Kad gleznoju lielu bildi, kur Marija redzama ar Jēzu gada vecumā. Mans dēliņš Toms vēl bija pavisam maziņš, bet, kad izauga, kļuva tieši tāds, kā tajā gleznā. Tas man bija brīnums, ka es savu bērnu, uzlūkojot kā zidaini, uzzīmēju tieši tādu, kāds viņš izauga. Tagad šī glezna atrodas Smiltenes baznīcā, par ko man prieks, jo no tās puses nāk mana vecmāmiņa.

Šis notikums man deva iedvesmu tēmai – tuvāk būt –, jo mēs visu laiku vēlamies būt tuvāk – tuvāk sev, tuvāk otram. Labāk pazīt sevi, citus, bet bieži tas neizdodas, jo ieraugām tikai to, ko gribam vai kas mums patīk, bet citu nē. Marijas un Jēzus attiecības mums atklāj patiesību par mūsu attiecībām, kas reizēm ir sāpīgi un skumīgi, bet vienmēr caur cerību uz priekšstāvošu prieku.

Kur tu ņem spēku?

Mēs ar vīru esam atklājuši kartūziešu – Betlēmes māsu klosteri Lietuvā, kurp dodamies vismaz reizi gadā. Tur pavadām nedēļu, daudz laika veltām adorācijai, lūgšanai, atgriežoties mājās, jūtos garīgi ļoti piepildīti. Mani ļoti uzrunāja māsu kapelas iekārtojums – vienkāršība, skaistums, arī viņu skaistā dziedāšana, kad viņas

lūdzas. Ikdienā viņas ir klusētājas, katra dzīvo atsevišķā namiņā. Mēs kontaktējamies ar vārtu māsu, kurai klostera vārds ir DerMaria, kas tulkojumā no ebreju valodas nozīmē – Marija tuksnesī, tas mani ir iedvesmojis tāda paša nosaukuma gleznai. Vecākajai klostermāsi ir vārds MariRen, tulkojumā – Marija Karaliene, tas deva iedvesmu glezņai "Marija – Debesu karaliene". Man ir svarīgi viņu acīs redzēt laimi un prieku. Tad arī pašai ir vieglāk pieņemt savas grūtības, pārbaudījums. Kad rādu viņām savas gleznas, parasti viņām patīk tās, kuras ir vislakoniskākās. Tas man dod stimulu, ka visam nav jābūt izskaistinātam.

Kur tavi darbi ir atraduši mājvietu?

Man ir sapnis piepildīt slimnīcas ar Marijas gleznām, bet līdz šim tas tikai mazliet izdevies. Reizēm atļauj gleznas ievietot tikai slimnīcas kapelā, ja tāda ir. Ļoti daudz, šajā ziņā, ir atkarīgs no nodaļas vadītāja un galvenās māsas. Ja viņiem pašiem ir nācies domāt par Dievu un mūžīgām vēribām, tad viņi ir pretimnākoši, citādi nē. Ir bijuši pat gadījumi, kad nodaļai uzdāvinu darbus, bet pēc kāda laika tie tiek sakrāmēti uz skapja. Tad es sadusmojos un uzgleznoju tāda izmēra darbu, ko grūti uzlikt uz skapja. Tajā reizē nospriedām – tagad te ir Marija, gan jau būs arī Jēzus, un pēc gada "Latvijas onkoloģijas centra" Paliatīvā nodaļā tika ierīkota kapela ar Vissvētāko Sakramentu. Man patīk dāvināt slimnīcām savus darbus, lai tos katrs slimnieks vai darbinieks var aplūkot, pieiet un parunāties.

Kāds bija izstādes ceļš uz Sv. Jāzepa katedrāli?

Bija izstāde Aizputē, un mums bija žēl to vest uzreiz atpakaļ uz Rīgu. Sazvanījāmies ar prāvestu Gati Mārtiņu Bezdelīgu un viņš piekrita, ka tā tālāk varētu ceļot uz Liepāju, uz Sv. Jāzepa katedrāles torni. Tur Marija bija divkārt mājās – gan pie sava vīra sv. Jāzepa, gan pats tornis pēc sava interjera bija ļoti atbilstošs maniem darbiem.

Ar izstādēm ir tā, ka es gaidu, kad kāds piezvanīs un teiks, ka to vēlas, šoreiz bija izņēmums. Galvenais, lai ir cilvēks, kam tas ir svarīgi. Vissirsnīgākā izstāde bija Drustos, mazā lauku ciematā. Atņāca sieviņas ar sastrādātām rokām un, skatoties uz gleznām, raudāja. Jā, Jēzus jau arī gāja pie tiem, kam ir visgrūtāk. Mēs nekad nevaram zināt, kas notiek cilvēku sirdīs, bet ir neiedomājami skaisti tajās ieraudzīt prieku un noslēpumu. Es gribu, lai manas gleznas iet pie cilvēkiem, tādēļ tās var saņemt gan kā dāvanas, gan nopirkt par samērā zemu cenu.

Kas būs tālāk?

Ir domas, kas virmo galvā, piemēram, mans sapnis ir apgleznot baznīcas, bet piezemētāks mērķis ir aizvest Mariju tur, kur viņa ir visnepieciešamākā, kur viņa sastop cilvēkus ar vienkāršām, atvērtām sirdīm, kuriem dzīvē ir pietrūcis prieka un mīlestības, kur viņa var atgādināt katram – būt tuvāk otram un pašam sev ir vienkārši, ja ļaujām Marijai sevi uzlikt un runājamies ar viņu.

Intervēja Ieva Liede

Pagātne ir tepat klāt!

Saruna ar priesteri Andri Vasiļevski notiek Eiropas aizbildņa svētā Benedikta dienā, kurš ir veltījis daudz darbu, lai veicinātu Eiropas civilizācijas un kultūras izaugsmi. Kultūras vērtības ir veidojušās Baznīcā un tās jāsaglabā. Alsungas draudzes prāvests Andris ir pārliecināts, ka varam būt lepnī par savu nacionālo kultūru, kas saglabājusies, pateicoties katoļiskajai Baznīcai. Priestera Andra veikums ticis novērtēts arī valsts mērogā un saņemta Kultūras mantojuma Gada balva nominācijā "Labākais saimnieks" 2011. – 2012. gadā. Balvas saņemšanai priesteri A. Vasiļevski pieteikusi Latvijas Restauratoru biedrība, kura atzinīgi vērtējusi viņa iniciatīvu dievnamu izpētē un restaurācijā, senu mākslas priekšmetu atjaunošanā, liturģisko tekstiliju krājuma inventarizācijā.

Kā katoļiskā Baznīca ietekmē suitu kultūras saglabāšanos?

Katoļiskajai Baznīcai ir konservatīvāks skatījums uz dzīvi nekā protestantiskajai, un tas šajā gadījumā ir palīdzējis suitiem noturēties. Piemēram, suitu tautastērps, kas izveidojies 17., 18. gadsimtā. Jā, arī tas, kas mums šodien ir mugurā, ir sava veida tautas tērps, jo atbilst konkrētam laikam. Savukārt katoļu Baznīcā ir šis pašsaglabāšanās instinkts. Labi, mūsdienās tērpam vairs nav tik liela nozīme, bet, ja mēs paskatītos pasaules mērogā, tad latvieši noteikti atšķirtos no amerikāņiem. Tērpā ir pamanāmas atšķirības, tajā atspoguļojas tā mentalitāte, kas ir mūsos. Suitu tērps, kas izveidojies 17., 18. gadsimtā, ir arī ārējā zīme, kas palīdz noturēties pret pārmaiņām, kas ir ārpus suitu teritorijas. Tā ir pašapliecināšanās – es esmu katoļis, es esmu suits, kam ir savas tradīcijas, un es tās noturu arī ar tērpu, kuru nēsāju, tātad – bez izmaiņām.

Kādos gadījumos mūsdienās suiti veļ mugurā tautas tērpu?

Svētdienās tā jau būtu ļoti liela greznība. Šobrīd suitu tautastērps ir svētku tērps. Tas ir kā likums trīs reizes gadā: draudzes svētkos Miķeļdienā – Alsungā, Jāņos – Gudeniekos un Zāļu dienā, kas ir Dievmātei veltīti svētki, – Jūrkalnē. Protams, arī Lieldienās un Ziemsvētkos.

Tautas kultūra suitos ir ļoti stipra un bagāta. Piemēram, burdona jeb zemo balsu festivāls, bet maijā tās ir lūgšanas pie krustiņiem Marijas godam. Kur nu vēl labāk – sievietēm vilnas brunči un jakas mugurā, villaine pāri! Maijā vakari vēl ir auksti un drēgni, bet suitu goda drānās ir silti. Tā ir arī pabūšana kopā, kas nav mazsvarīgi.

Tu visā centies būt klāt?

Tas ir ļoti dabiski, ka priesteris, kurš šeit kalpo, ir kopā ar savas draudzes locekļiem no šūpuļa līdz kapam un, protams, arī godos. Tā ir dzīve.

Kādēļ, tavuprāt, ir svarīgi celt gaismā to, kas gadu gadiem gulējis bēniņos, pārklāts ar putekļu kārtu?

Alsungas prāvests A. Vasiļevskis ar marmora ķieģeli – Kultūras mantojuma Gada balvu

Priesteris A. Vasiļevskis ar krētaino (Gudenieku) suitu brangā gala laudim pēc maija dziedājumiem pie krusta

Man ir paveicies, jo mana pirmā izglītība ir iegūta tekstilmākslā, un šis zināšanas man ļauj, kaut vai vispārēji, paraudzīties uz mākslas norisēm un vērtībām. Šeit, kur esmu, maz pamazītiņām krāmos un lūžņos ieraugu kaut kādas iezīmes par mākslas attiecīgo laika posmu. Tad es sāku skatīties – kas tas tāds ir, kas zem n-tajām krāsu kārtām (briesmām) atrodas apakšā? Tāpat ir arī ar tekstilijām. Piemēram, ja ir slapja, pelēt sākusi lupatu kaudze, ko ar to darīt? Sākumā jātaisa inventarizācija – jāpārcilā un jāskatās, kas tas ir, kas tik ilgi gulējis bēniņos. Beigās atklājas viena fantastiska lieta, otra... paskaties – kādas te mežģīnes un nav sapuvušas! Labi, to vairs nevar izmantot liturģijā, bet tas var būt kā unikāls muzeja eksemplārs, liecība kādam laika posmam. Te ir jābūt kā saimniekam, jāpaskatās – ko es ar to lietu varu izdarīt? Sākumā vienkārši iztīrīt vai izžāvēt, tad var nolikt skapī horizontālā stāvoklī, lai gulēt. Pēc tam, laika gaitā, var izveidoties pietiekami liela kolekcija, lai to rādītu cilvēkiem. Tā ir kā aptaustāma

mākslas grāmata. Tās nav vairs tikai aukstas papīra lapas un fotogrāfijas, kas liecina par kaut ko tālā pagātnē. Mīļie, tā pagātne ir mums tepat klāt, mums viņa ir tikai jāizvelk ārā no gruvešiem!

Tā viss notiek maz pamazītiņām, arī ar koka figūrām, kuras tagad jau ir restaurētas ar ļoti labu restauratoru palīdzību. Sv. Pēteris un sv. Jānis – pēdējā Ventspils kokgriezēja Johana Mertena 18. gadsimta darinājumi – atrodas Alsungas baznīcas lielajā altārī. Tas ir kā viens komplekts kopā ar kristību trauku, kas arī ir tā paša laika posma darbs. Protams, arī Jūrkalnes un Alsungas baznīcu augšāmceltā Kristus figūras.

Šobrīd, pēc Kultūras mantojuma Gada balvas, kam ir divas daļas – simbolisks marmora ķieģelis un naudas prēmija, kas ir pietiekami liela, lai varētu atkal kaut ko darīt, – restaurācijā varējām nodot Gudenieku baznīcas galvenā altāra 19. gs. kokgriezumu – Jēru, kurš guļ uz grāmatas ar zīmogiem (Atklāsmes grāmatas simbolu). Pricējās, ka tāda balva ir, kaut vai tādēļ vien, ka tā ir nauda, ko atkal var likt lietā. Tas ir tāds praktisks piegājiens – ja ir

līdzekļi, tad ar tiem arī mēģinu kaut ko darīt.

Vai tas, ka tu tiec novērtēts valsts līmenī, dod stimulu turpināt uzsākto?

Man jau likās, ka esmu piekusis. Kur tad nu vairs – jau sešus gadus esmu suits. Jā, protams, varu teikt paldies, ka ir šis novērtējums, bet tas nenozīmē, ka varu drēbes liekot jaunu ielāpu, var ieraudzīt – re, blakus vēl kaut kas nav lāgā un tad tiek lāpīts nākamais. Saviem draudzes cilvēkiem esmu teicis – es esmu istajā laikā un istajā vietā tādēļ, lai tās vecās, unikālās lietas vienkārši palīdzētu sakopt.

Kāpēc palīdzēt? Tāpēc, ka draudzes ļaudis ir tie, kas ziedo un atbalsta finansiāli. Protams, ir arī Valsts Kultūrkapitāla un Pieminēkļu inspekcijas projektu nauda, bet pārsvarā ir cilvēku ziedojumi. Viņi ir tie, kas man neļauj gulēt un priecāties par padarīto, jo atkal ir ziedojumi un es pret tiem nevaru būt vienaldzīgs. Ja cilvēki man ir to uzticējuši, tad kaut kas ir jādara lietas labā, es nevaru cilvēku uzticību palaist vējā. Tā ir mana atbildības daļa.

Vai draudzes ļaudis saskata to pašu vērtību kultūras mantojuma saglabāšanā?

Jā, tad, kad tas ir izdarīts, jo tad mēs ieraugām šo lietu tās vecajā izskatā, kādai tai bija jābūt. Laika gaitā reizēm ir pārkrāsotas pāri astoņas krāsu kārtas, tad var iedomāties, ka no koka faktūras nekas vairs nav redzams. Pēc restaurācijas ieraugām, kāda tā figūra ir bijusi iecerēta sākotnēji, tad paveras cits skats, un tas ir kaut kas.

Ja skatāmies uz baznīcas siluetu, tad varam pamanīt, ka tur būtu vajadzīga celtnieka roka. Tad es domāju, ka es esmu tas, kuram jāskopj šis mākslas vērtības, bet pēc manis varētu nākt prāvests, kurš rūpētos par celt-

niecības lietām. Notiek tāda kā savstarpēja informācijas apmaiņa, un es gribu domāt, ka arī citi priesteri un draudzes cilvēki paskatīsies – kas viņu draudzēs ir tas unikālais, ko patiešām vajadzētu saglabāt. Reizēm baznīcas kumodēs stāv vecās lietas, kuras neizmato, un tad nāk doma, ka vajag kaut ko jaunu. Bet vai vienmēr viss jaunais ir vērtība? Bieži vien ir tā, ka mēs no tuvējiem kaimiņiem sivedam tādas lietas, par kurām pēc gadiem mums ir kauns. Manuprāt, jāskatās uz to, kas mūsdienās ir autentisks.

Reizēm cilvēkiem, kuri ienāk Baznīcā, šķiet, ka tas, kas ir nacionāls – tautas kultūra –, ir atmetams. Bet, ja es esmu latvietis, tad ko es panīcinu? Es pagriežu muguru savam vecam-tēvam un vecaimammai, kas tā ir dzīvojuši un kam tā nav bijusi apgrēcība. Mani senči ir vērtība! Es kā kristietis nevaru būt savas kultūras ienaidnieks. Suits un katoļis ir sinonīms. Sieviņa grib savam tautastērpam piespraust greznāku saktu, tādu, kas spīd un vizuālo pa gabalu, jo tā ir katoļu Baznīca, kurai viņa pieder! Tā ir triumfējošā Baznīca, un viņa ir tā, kas to parāda savā ārējā izskatā, kaut gan iekšēji ir pazemīga. Iekšējās attiecības ar Dievu ir intīmas un ārēji nemanāmas. Cilvēki to bieži sajauc, kad redz suitu sievu ārējo greznību un pompozitāti, bet nepamana to, kas aiz tā slēpjas.

Kā autentiskais var palīdzēt nest Kristus vēsti cilvēkiem?

Grūti to pateikt no šīs dienas skatupunkta, bet, kā esmu sapratis no plenēra Jūrkalnē, kur šogad biju vienkārši kā prāvests – līdzās. Mēs reizēm neapzināmies, ka tā ir evaņģelizācija visās jomās. Evaņģelizācija nav jāmeklē, jo mēs esam Kristus Labās Vēsts nesēji pasaulē tajā vietā, kur Dievs mūs ir aicinājis būt. Nav jāmeklē nekas ārkārtējs, jo mums viss jau ir iedots, mūsu dzīves liecība uzrunā daudz spēcīgāk. Es domāju, ka tikai pēc vairākiem gadiem mēs spēsim saprast – kāds ir bijis mūsu devums. Es priecājos par mazajām lietām.

Ko dod tas, ka suitu kopienai ir īpašs UNESCO statuss?

No 2009. gada suitu kopiena un līdz ar to arī baznīca ir iekļauta UNESCO neatliekami glābjamo statusā. Baznīca ir kā suitu kultūras stūrakmens. Svarīgi ir tas, ka speciālisti no malas mums var pateikt virzienu, kurā mums iet vai arī norāda problēmas, kuras mēs paši, esot uz vietas, neredzam. Tā ir liela gudrība ieklausīties tajā un par to pateikt paldies. UNESCO statuss ir devis atzišanu arī mūsu pašu Latvijas mērogā. Tiek augšāmceltas jau mirušas lietas – kokles spēle, stabulēšana un dūdu spēle. Tiek domāts, kā suitu kultūras mantojumu mācīt bērniem skolā, tam ir ticis izveidots speciāls mācību priekšmets "Novada mācība". Tas vieš cerību, ka suitu kultūra dzīvos arī nākamajās paaudzēs.

Intervēja Ieva Liede

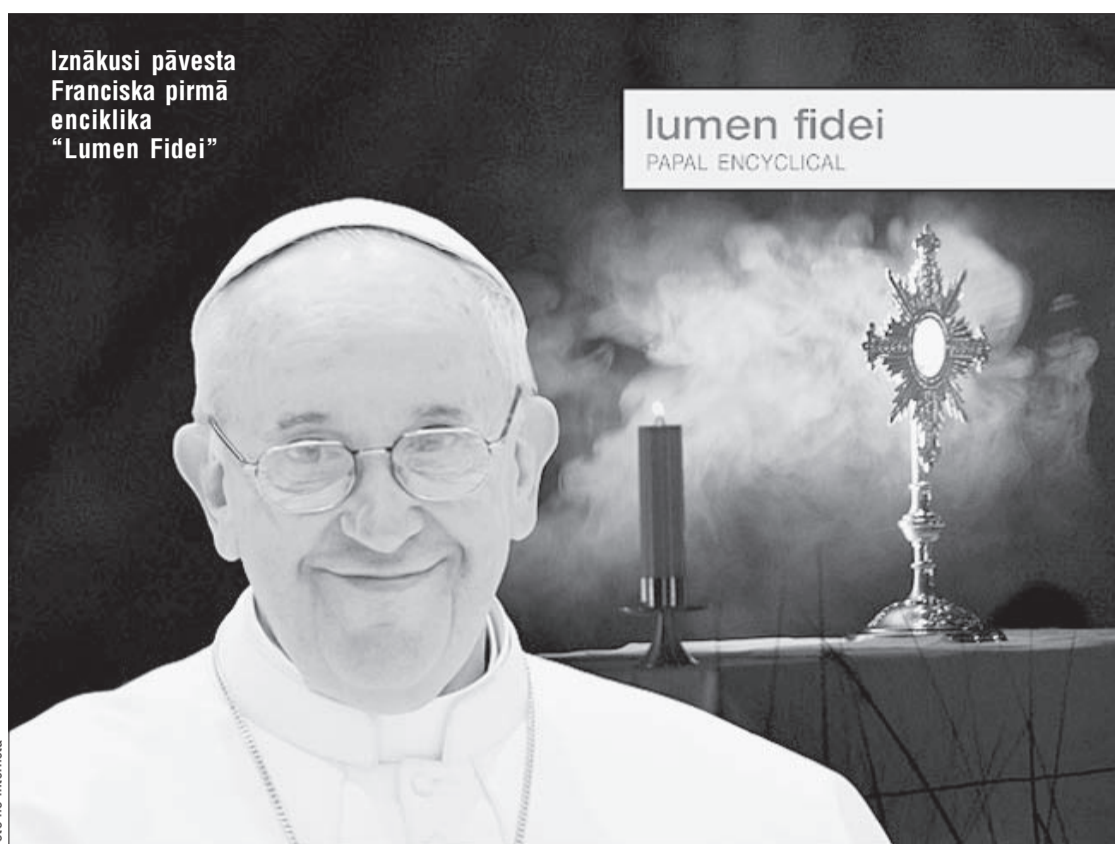
Pāvesta Franciska enciklika "Lumen Fidei"

5. jūlijā tika publicēta jauna enciklika "Lumen Fidei" (Ticības gaisma). Enciklika ir augstākā ranga dokuments, ar kura palīdzību pāvesti sniedz ticīgajiem vispārējo un visiem katolīem saistošu Baznīcas mācību par konkrētām tēmām.

Šis ir neparasts dokuments, jo tā rakstīšanu iesāka emeritētais pāvests Benedikts XVI, kurš sagatavoja teksta vadlīnijas, bet pāvests Francisks papildināja tekstu sev raksturīgā veidā. Kā zināms, Benedikts XVI izdeva dokumentus par kristīgo mīlestību "Deus caritas est" (Dievs ir mīlestība) un par kristīgo cerību "Spe salvi" (Pestīti cerībā), bet viņa gatavotā "Lumen Fidei" bija paredzēta kā trešā enciklika, kas skar dievišķo jeb teoloģālo tikumu tēmas. Jāatzīmē, ka Benedikts XVI uzrakstīja arī encikliku "Caritas in veritate" (Mīlestība patiesībā), kuras vispārējā tēma ir "cilvēka integrāla attīstība mīlestībā un patiesībā". Lasot jauno encikliku par ticību var pamanīt, ka pēc būtības tā ir turpinājums trim iepriekšējām.

Sv. Jānis raksta, ka Jēzus, sarunājoties ar jūdiem, kuri Viņam ieticēja, teica: „Jūs pazīsiat patiesību, bet patiesība darīs jūs brīvus” (Jņ 8,32), bet Jēzus tiesāšanas procesā Pilāts izsaka retorisko jautājumu: „Kas ir patiesība?” (Jņ 18,38) Šis jautājums ir aktuāls visos laikos visiem cilvēkiem, arī mums. Dažādi ir bijuši un ir mēģinājumi atbildēt uz šo jautājumu. Jaunās enciklikas pirmajos punktos tiek iezīmēta šī problēma, norādot, ka mūsdienās bieži tiek runāts par to, ka ticība traucē pazīt patiesību. (sal. LF 2)

Enciklikas ievadā pāvests skaidro, ka cilvēka dzīvi, izcelsmi un mērķi ir iespējams saprast tikai ticības gaismā: „Ticības gaismai ir īpašs raksturs, jo tā ir spējīga apgaismot visu cilvēka dzīvi. Bet, lai gaisma būtu tik varoša,

Iznākusi pāvesta Franciska pirmā enciklika "Lumen Fidei"

Foto no interneta

tā nevar iziet no mums pašiem, tai jānāk no pirmavota, tai jānāk no Dieva. Ticība rodas no tikšanās ar dzīvo Dievu, kas mūs aicina un mums atklāj savu mīlestību, kas ir dota iepriekš, un uz kuras varam balstīties, lai nelokāmi pastāvētu un celtu dzīvi. Šīs mīlestības pārveidot, mēs saņemam jaunu redzi, jaunas acis, lai redzētu; piedzīvojam, ka mīlestībā ir iekļauts liels pilnības apsolījums un virzām savu skatienu nākotnē.” (LF 4)

Pirmajā nodaļā "Mēs ieticējam mīlestībai" pāvests raksta par Abrahāma un Izraēla tautas ticību, kā arī iezīmē vispārējo priekšstatu par kristīgās ticības pilnību. Viņš raksta par to, ka esam pestīti, pateicoties ticībai un šī ticība īstenojas Baznīcā.

Otrajā nodaļā "Ja jūs neticēsiet, nesapratīsiet" tiek skaidrotas ļoti svarīgas tēmas, kas ļauj saprast, ka starp ticību,

mīlestību un patiesību pastāv ļoti cieša saikne.

Pāvests atgādina, ka cilvēkam ir nepieciešama patiesība, jo bez tās nav atbalsta un nav iespējams doties uz priekšu. Ticība bez patiesības nav pestījoša, nedod drošību mūsu soļiem, bet paliek tikai kā skaista pasaka, projekcija mūsu vēlmēm par laimi vai arī tikai skaistas jūtas, kas dod iepriecinājumu, bet ir atkarīgas no garastāvokļa svārstībām. (sal. LF 24)

„Atgādinājums par saistību starp ticību un patiesību mūsdienās ir vajadzīgs vēl jo vairāk tieši patiesības krīzes dēļ, kādu piedzīvojam”. (LF 25) Diemžēl, mūsdienās par patiesību tiek pieņemts tikai tas, kas saistīts ar tehniku, jo tas šķiet neapšaubāmi. No otras puses, tiek runāts par indivīda patiesību, kas saistīta ar viņa iekšējo pārliecību, bet noved pie pilnīga relativisma. Tomēr cilvēce ir aicināta meklēt

kopīgo labumu un tajā var palīdzēt tieši ticība.

Ticībai jābūt saistītai ar mīlestību, tas nozīmē, ka „ticība pārveido visu cilvēku atbilstoši tam, cik daudz tā atveras mīlestībai. (...) Izpratne par ticību rodas tad, kad pieņemam lielo Dieva mīlestību, kas mūs iekšēji pārveido un dod mums jaunas acis, kas ļauj redzēt īstenību” (LF 26).

Pāvests norāda arī uz problēmu, kas saistīta ar to, ka mūsdienās cilvēki nespēj saredzēt ciešo saistību starp mīlestību un patiesību, tomēr tās savstarpēji ir ļoti cieši saistītas. Mīlestībai ir vajadzīga patiesība kā balsts, bet arī patiesībai ir vajadzīga mīlestība, jo citādi patiesība kļūst auksta un bezpersoniska. (sal. LF 27)

Svētie Raksti daudzkārt gan tieši, gan netieši veidā atgādina, ka ticība nāk no klausīšanās un skatīšanās. Kā

atzīmē pāvests Francisks, Akvīnas Toms runāja par ticību, kas redz (*oculata fides*). Mēs esam aicināti ieklausīties un ieraudzīt visu to, ko Dievs ir runājis un runā uz mums. Radišana, Kristus iemiesošanās, nāve un augšāmcelšanās ir notikumi, kas palīdz mums sadzirdēt un ieraudzīt patiesību.

Tālākā tekstā pāvests iztīrā tēmas, kas saistītas ar attiecībām starp ticību un prātu, ticību un Dieva meklēšanu, kā arī ticību un teoloģiju.

Trešā nodaļa "Es jums pasludinu, ko esmu saņēmis" smelta no sv. Pāvila pirmās vēstules korintiešiem, norāda, ka mums ir dota patiesība, kas dota Baznīcai. Baznīca ir mūsu Māte ticībā, bet mēs šo ticību nododam tālāk vārdos un darbos. Dzīvās ticības tālāknodošanai mums ir doti sakramenti, kas īstenojas Baznīcas liturģijā. Arī lūgšana un dekaloga ievērošana ir līdzekļi ticības stiprināšanai. Šajā nodaļā izskan arī ļoti svarīgs aicinājums uz vienotību ticībā.

Ceturtnā nodaļa "Dievs sagatavo sev pilsētu" mūs aicina pārdomāt, ka mēs ne tikai ejam ticības ceļā, bet, pateicoties tai un ieklausoties Dievā, būvējam gan sabiedrības pamatšūnas – ģimenes –, gan pašu sabiedrību un veidojam sabiedrības attieksmi pret radību.

Piektajā nodaļā "Svētīgi, kuri ieticēja", pāvests piemin Mariju, jo viņa īstenoja tas, ka ticīgais ir pilnīgi iesaistīts savā ticības apliecināšanā.

Enciklika pieskaras daudzām tēmām, kas saistītas ar patiesības meklēšanu. Patiesības, kas ļauj stipri pastāvēt ticībā. Katram individuāli un visai cilvēcei kopumā vislabākais pamats izaugsmei ir viena ticība. Tāpēc, manuprāt, vissvarīgākais visā pāvesta dokumentā ir aicinājums uz vienotību ticībā.

Priesteris
Oskars Jablonskis OP

Ziņas no pasaules

Akcija "Viens no mums"

„Esam vienoti embriju aizsardzībā. Nepadosimies un neatļausim, lai "nāves kultūra" pārņemtu Eiropu.” teica Marija Krespo, akcijas „Viens no mums” pārstāve. Akcijas galvenais mērķis ir atgūt cilvēka cieņu embrijam, atzīmēja Alisija Latore – Spānijas biedrības "Pro-Life" (Par Dzīvību) priekšsēdētāja. Spānijā jau vairāk kā 40 000 spāņu ir atbalstījuši šo akciju ("Cilvēka embrijs ir viens no mums: palīdz aizsargāt viņu") un visā Eiropas Savienībā – gandrīz 500 000 cilvēku. Ir nepieciešams, lai visās ES valstīs kopā tiktu savākti vismaz miljons parakstu. 8 ES valstīs (Austrijā, Spānijā, Nīderlandē, Polijā, Slovākijā, Ungārijā un Itālijā) nepieciešamais parakstu skaits jau ir savākts.

Pareizticīgo pārstāvji pie pāvesta

Rūpes par vienotību starp kristiešiem šodien ir ļoti nepieciešamas, no tām mēs nedrīkstam izvairīties, secināja pāvests Francisks, uzņemot Pareizticīgās Baznīcas pārstāvjus, kas bija ieradušies Romā svēto apustuļu Pētera un Pāvila svētkos. Ir ļoti svarīgi kopā liecināt par

Evaņģēlija patiesību un to kopīgi sludināt, celebrēt dievišķos noslēpumus jaunajā dzīvē Kristū. Pāvests pasvītēja, ka vienotība, pirmkārt, ir Dieva dāvana, par ko ir jālūdzas, bet kristiešu pienākums ir sagatavot apstākļus un sirdis, lai šī īpašā žēlastība tiktu pieņemta.

Pāvests Francisks sasveicinās ar Pareizticīgo metropolītu Jāni no Pergamonas

Foto no interneta

Pāvests Francisks jauniešiem Lietuvā

No 28. līdz 30. jūnijam Lietuvā, Kauņā, notika Lietuvas 6. Jauniešu dienas, kuru tēma bija "Es saucu jūs par draugiem". Tajās piedalījās ap 8000 dalībnieku. Programmā bija Euharistija, dievkalpojumi, koncerti, liecības, kā arī jautājumi par Lietuvas jauniešu mūsdien

problēmām un izaicinājumiem. Vēstījumā Lietuvas jauniešiem pāvests Francisks mudināja jauniešus būt par Jēzus lieciniekiem saviem vienaudžiem. „Jēzus vēlas mīlēt jūs tāds, kādi esat – jūsu trauslumā un vājumā, lai Viņa mīlestības pieskāriens jūs atjaunotu,” iedrošināja pāvests Francisks. Viņš atgādināja arī par to, ka nepieciešama ir sakramentālā dzīve, Svēto Rakstu meditācija, nemitīga lūgšana un „aktīva dzīve kristīgā kopienā”. Francisks aicināja jauniešus justies kā „dzīvai Baznīcas šūnai, kas iesaistīta evaņģelizācijā, vienotībā ar ticības brāļiem un priesteriem, dvēseles ganiem. (...) Nebaidieties dzīvot ticībā! Esiet Kristus liecinieki savā ikdienas vidē ar vienkāršību un drosmi.”

Sagatavoja priesteris
Mariušs Kempa

AGLONAS SVĒTKI

11. augusts – svētdiena

SLIMNIEKIEM VELTĪTĀ DIENA

12.00 – Sv. Mise, svētība slimniekiem
19.00 – Sv. Mise, Dievmātes litānija

12. augusts – pirmdiena

ĢIMENĒM VELTĪTĀ DIENA

12.00 – Sv. Mise, laulības solījumu atjaunošana
19.00 – Sv. Mise saderinātajiem, Dievmātes litānija
24.00 – Sv. Mise, nakts vigīlija bazilikā

13. augusts – otrdiena

12.00 – godināmā biskapa B. Sloskāna piemiņai
veltīta Sv. Mise

SVĒTĀ MEINARDA LIELIE SVĒTKI

19.00 – Sv. Mise, Dievmātes litānija
20.00 – Procesija ar Fatimas Dievmātes statuju
ap baziliku
22.00 – Svētceļnieku pateicības vakars bazilikā
24.00 – Sv. Mise, nakts vigīlija bazilikā

14. augusts – trešdiena

7.00 – Sv. Mise (*bazilikā pie Dievmātes altāra*)
9.00 – Sv. Mise, garīgā adopcija
(*bazilikā pie lielā altāra*)

12.00 – Sv. Mise svētceļniekiem (*pie pāvesta altāra*)

17.00 – Sv. Mise ārzemju svētceļniekiem (*pie pāvesta altāra*)

VISSVĒTĀKĀS JAUNAVAS MARIJAS DEBESĪS UZŅEMŠANAS LIELIE SVĒTKI

19.00 – Sv. Mise, Iestiprināšanas sakramenta piešķiršana (*pie pāvesta altāra*)

22.00 – Krustaceļš (*sakrālajā laukumā*)

24.00 – Sv. Mise (*pie pāvesta altāra*)

1.00 – 7.00 adorācija bazilikā

15. augusts – ceturtdiena

7.00 – Sv. Mise (*bazilikā pie Dievmātes altāra, latgaliski*)

9.00 – Sv. Mise jaunatnei, Iestiprināšanas sakramenta piešķiršana (*pie pāvesta altāra*)

10.00 – Sv. Mise svešvalodā (*apakšējā baznīcā*)

11.00 – Rožukronis (*pie pāvesta altāra*)

12.00 – Svētku galvenā Sv. Mise, Euharistiskā procesija (*pie pāvesta altāra*)

19.00 – Sv. Mise (*pie Dievmātes altāra*)

LATVIJĀ UN VATIKĀNĀ
AKREDITĒTA AUGSTĀKĀS
IZGLĪTĪBAS MĀCĪBU IESTĀDE
LATERĀNA PONTIFIKĀLĀS
UNIVERSITĀTES FILIĀLE
RĪGAS AUGSTĀKAIS RELIĢIJAS
ZINĀTŅU INSTITŪTS

2013./2014. studiju gadā uzņem studentus šādās akreditētās studiju virzienā „Reliģija un teoloģija” studiju programmās:

PAMATSTUDIJAS

● Humanitāro zinātņu bakalaurs reliģijā (3 gadi 3 mēneši)

AUGSTĀKĀ LĪMEŅA STUDIJAS

● Profesionālais maģistrs reliģijā, kvalifikācija: filozofijas, ētikas un kristīgās mācības skolotājs (2 gadi 6 mēneši)

● Profesionālais maģistrs reliģijā, kvalifikācija: pastorālais konsultants (2 gadi 6 mēneši)

MŪŽIZGLĪTĪBA

● Katehētu kursi (10 mēneši)

● Katoliskās teoloģijas pamatkurss (5 mēneši, no septembra līdz janvārim)

● Katehētikas pamatkurss (5 mēneši, no februāra līdz jūnijam)

● Klausītājiem un viesstudentiem iespēja apmeklēt izvēlētos studiju kursus no aktuālā institūta lekciju saraksta

PIETEIKŠANĀS STUDIJĀM

Ar studiju programmu saturu, iesniedzamajiem dokumentiem un uzņemšanas kārtību

var iepazīties mājas lapā: www.rarzi.lv

Pieteikšanās studijām visās studiju programmās no 2013. gada

19. līdz 23. augustam

Rīgā, Klosters ielā 4-35, 3. stāvā RARZI birojā no 10.00 līdz 19.00

DIEVKALPOJUMU KĀRTĪBA SV. MEINARDA SVĒTKOS 18. AUGUSTĀ

Svētā Mise

Ogres baznīcā – 10.00 un 18.00

Ikšķiles Karmelītu klostera baznīcā – 12.00

Uz sv. Meinarda salas – 13.00 (tiks piešķirts Kristības sakraments) un 15.00 celebrē Rīgas arhibīskaps – metropolīts Zbigņevs Stankevičs (tiks piešķirts Iestiprināšanas sakraments)

Ja vēlaties saņemt Kristības vai Iestiprināšanas sakramentu uz sv. Meinarda salas, lūdzam savlaicīgi sazināties ar prāvestu.

Informācija uzziņām pa tālr.: 65022458

un mob. tālr. 26551206

E-pasts: meinarda.draudze@inbox.lv

SKAISTKALNES "KAŅEPENES" SVĒTKI

2. augusts – piektdiena

SLIMNIEKIEM VELTĪTĀ DIENA

10.00 – Svētceļnieku sagaidīšana, svētnīcas vēsture
10.15 – Vissvētākā Sakramenta adorācija, grēksūdze
12.00 – Svētā Mise

■ Slimnieku sakramenta piešķiršana

■ Lurdas svētība slimniekiem ar Vissvētāko Sakramentu

3. augusts – sestdiena

ĢIMENŪ DIENA

10.00 – Svētceļnieku sagaidīšana, svētnīcas vēsture

10.15 – Vissvētākā Sakramenta adorācija, grēksūdze

12.00 – Svētā Mise (*celebrē V. E. emeritētais Jelgavas diecēzes bīskaps Antons Justs*)

■ Laulību solījumu atjaunošana (*aicināti piedalīties visi laulātie*)

■ Svētība mātēm, kas gaida bērnu

■ Svētība laulātajiem un bērniem

4. augusts – svētdiena

SKAISTKALNES DIEVMĀTES – LATVIJAS ĢIMENŪ AIZBILDNES – SVĒTKI

9.00 – Svētā Mise lietuviešu valodā, grēksūdze

10.00 – Vissvētākā Sakramenta adorācija, grēksūdze, Dievmātes – Latvijas ģimeņu aizbildnes – nemītīgā novenna

11.30 – spēle jauniešu pūtēju orķestris "Skaistkalne" (*diriģents J. Kalniņš*)

11.50 – svinīga biskapa sagaidīšana

12.00 – Svētā Mise (*celebrē V. E. Jelgavas diecēzes bīskaps Edvards Pavlovskis*)

■ Iestiprināšanas sakramenta piešķiršana

■ Euharistiskā procesija

Uz svētkiem sirsnīgi ielūdz Skaistkalnes

tēvi paulīnieši, e-pasts:

pauliniesi@inbox.lv, tālrunis: 63933154.

Skaistkalnes Dievmātes –
Latvijas ģimeņu aizbildnes –
svētvietā

Pasmaidīsim

☺ ☺ ☺

Skolotāja zvana nesekmīga skolnieka mātei:

– Sakiet, lūdzu, kāpēc jūsu dēls visu laiku ir tik miegains?

– Tas tāpēc, ka viņš snauž talanti, – atbild māte.

☺ ☺ ☺

Sākumskolas skolotāja ir kreile. Reiz, kad viņa raksta uz tāfeles, Miķelītis nenociešas un izsaucas:

– Skolotāj, vai jūs zināt, ka jums ir samainītas rokas?

☺ ☺ ☺

– Paklau, tavs dēls gan ātri aug! Kā tas iespējams?

– Ļoti vienkārši! Es katru mēnesi datora monitoru paceļu par dažiem centimetriem uz augšu.

☺ ☺ ☺

Skudras ar ziloniem spēlē futbolu. Spēles beigās zilonis saka:

– Piedodiet, ka dažas sabrādājām.

Skudra:

– Tas nekas, mēs jau arī grūstījāmies.

☺ ☺ ☺

Pa radio tiek stāstīts par slaveno sportistu, kurš saslimis un zaudējis sportisko formu.

Pārraidi dzird arī mazais Pēterītis, viņš domīgi piebilst:

– Droši vien atstājis kaut kur garderobē!

☺ ☺ ☺

– Anniņ, es nopirku tev globusu, bet tas ir pārklāts ar putekļiem.

– Es taču nevaru slaucīt putekļus no visas zemeslodes!

Nometnes bērniem, pusaudžiem un jauniešiem Kuldīgā

Klāt vasara. Laiks, kad bērni un jaunieši atpūšas dažādās nometnēs. Arī Kuldīgā, Sv. Pāvila rekolekciju mājā, pie dominikāņu māsām, norisinājās trīs nometnes dažāda vecuma bērniem. Šīs nometnes apmeklēja bērni un jaunieši no Basiem, Kabiles, Kuldīgas, Ventspils, Liepājas un Saldus novada, lai tuvāk iepazītu Dievu, satiktu jaunus draugus un labi pavadītu laiku.

Jūnijs iesākās ar nometni „Dieva Bērnu Oāze” jaunākajiem bērniem, un tās tēma bija par sakramentiem. Viss aizsākās ar to, ka katrs no bērniem varēja puķu podiņā iestādīt sēkliņu, lai visu nometnes laiku (9 dienas) to rūpīgi koptu un audzētu, tāpat kā esam aicināti rūpēties par savu ticību. Bija arī noderīgas un interesantas lekcijas m. Emanuēlas OP un priestera Mihaila vadībā. Jautrībai tika organizētas dažādas atrakcijas, piemēram, mētāšanās ar ūdens baloniem,

viktorīnas, došanās uz Mārtiņsalu, kurā tika spēlētas dažādas spēles, arī ekskursija uz Saldus maizes ceptuvi ”Matss”, kur katrs varēja izcept savu maizes kukulīti. Nometnē bērniem palīdzēja sagatavoties pirmajai grēksūdzei, pēc kuras četri saņēma Pirmo Svēto Komūniju.

Otrajā nometnē ”Dieva Bērnu Oāze, Dieva ceļš – mēs gribam redzēt Jēzu!” pusaudži devās ceļā, kurā bija jāpārvar šķēršļi un pārbaudījumi. Lekcijās varēja uzzināt, kā šo ceļu iet, kā stiprināties un kas būtu nepieciešams līdzīgai izešanai, lai to paveiktu. Bija iespēja piedalīties dažādās darbnīcās, kur pusaudži gatavoja pateicības darbiņus vecākiem, kā arī tiem, kas palīdzēja šajā nometnē.

Nometni dažādoja rīta romes, došanās pārgājienā, orientēšanās, makšķerēšana, kurai sekoja zivju zupas vārīšana un ēšana, filmu skatīšanās, spēļu

Foto: m. Agnese OP

Izbrauciens ar kanoe laivām pa Abavu bija aizraujošs un pārsteigumiem bagāts

spēlēšana, došanās peldēt, Dieva slavēšana, kā arī aizlūgšanas vakars un citas interesantas lietas.

Pēdējā nometne ”Piestātne pie OP” notika pirms Jāņa Kristītāja svētkiem, un tās dalībniekiem

bija 13 – 18 gadi. Interesants, dažādiem piedzīvojumiem un pārsteigumiem bagāts bija izbrauciens ar kanoe laivām pa Abavas upi. Svētdiena tika pavadīta mierīgā gaisotnē mazajās

grupiņās, kurās jaunieši lasīja Biblii un dalījās ar Dieva Vārdu. Nometne ilga tikai trīs dienas, bet jauniešiem bija vēlme to turpināt, jo kopā būt bija tik labi, ka negribējās, lai nometne beidzas. Jaunieši izteica vēlmi satikties arī jūlijā, tāpēc kopā ar dominikāņu klostermāsām jaunieši dosies ceļā uz Bebrni, lai piedalītos Kristīgās evaņģelizācijas skolas organizētajā nometnē ”Oasis”.

Visi atzina, ka ir labi atpūtušies, iepazīnušies ar jauniem draugiem, kā arī iemācījušies daudz dažādas noderīgas un praktiskas lietas, ko varēs izmantot arī ikdienas dzīvē, piemēram, katru dienu sakārtot savu istabu. Nometnes dalībnieki cer, ka nākamgad atkal varēs atgriezties Kuldīgā, lai izbaudītu neaizmirstamas dienas, kuras bija iespējamas, pateicoties klostermāsām un viņu palīgiem.

Elina un Irina

Talanti izskan katedrālē

Foto: Irina Tīre

Koncertā ”Piestātne ceļniekam” Liepājas Sv. Jāzepa katedrālē

Vasaras sākumā Liepājas Sv. Jāzepa katedrālē notika divi koncerti, kurus sniedza draudzes mūziķi. Lai uzzinātu ko vairāk par pasākumu mērķi un nākotnes redzējumu, uz sarunu aicināju draudzes prāvestu Gati Mārtiņu Bezdelīgu un mūziķus: Lindu Ločmani, Matīsu Anuzi, pasākumu organizatori Lienu Dāvidu. Pie kopīgas kafijas tases vēlējos uzzināt, vai tam, ka tik īsā laikā notikuši jau divi pasākumi, ir kāds īpašs iemesls.

Linda, kas ikdienā strādā par vokālo pedagoģi un ar savu talantu kalpo draudzes dievkalpojums, stāsta, ka šo pasākumu galvenais mērķis ir apvienot draudzes cilvēkus, iepazīt vienam otru un sadarboties kopīgu ideju realizēšanā. Tas ir veids, kā uzrunāt to draudzes daļu, kam ir kāds māksliniecisks talants.

Vēl viens mērķis ir aicināt uz labiem darbiem, palīdzēt sevi apzināties kā draudzes daļu, ieraudzīt vajadzības un uz tām atbildēt. Ideju un vajadzību ir

pietiekami, lai katram atrastos sava vieta un veids kopīga mērķa sasniegšanā. Esot kopā, varam būt liels spēks.

Linda atzīst: „Pirmkārt, es nevaru nedziedāt. Otrkārt, vēlos dalīties ar citiem, kopīgi piedzīvojot labo, Dieva doto, ko sniedz mūzika. Koncertprogrammu, kuru katram koncertam gatavojam īpaši, veido darbi Dieva godam.”

Matīss saka: „Ja jau Dievs man ir devis talantu dziedāt un spēlēt (un sacerēt – *Lindas iestarpinājums*), tad kādēļ to nedarīt Dieva godam? Manuprāt, būtu labi, ja šādi pasākumi notiktu regulāri, jo tas parāda, ka labas lietas varam darīt visi kopā.”

Liena ikdienā organizē dažādus ar mūziku saistītus pasākumus, draudzē darbojas nesen. Viņa stāsta, ka jūlijā plānots nākamais labdarības pasākums, kurš notiks katedrāles dārzā. Tajā piedalīsies draudzes jaunieši, kopīgā muzicēšanā slavējot Dievu. Šobrīd tiek rakstīts projekts

finansējuma piesaistei, lai draudzē varētu izveidot tehnisko bāzi šāda veida pasākumiem. Lienu, runājot par savu kalpošanu draudzē, atzīst, ka jāsāk ar to, kas ir blakus, ko Dievs ir devis šeit un tagad. Viņa tic, ka darot mazas lietas kopā, var mudināt atvērt sirdis ticībai saviem spēkiem, lai paveiktu lielas lietas.

Savukārt draudzes prāvests Gatis Mārtiņš skaidro, ka katedrālē visos laikos ir bijusi ne tikai reliģiskais, bet arī kultūras centrs, ap kuru pulcējusies inteliģence. Sv. Jāzepa katedrāles draudzē ir daudz cilvēku ar talantiem, kas vēl nav zināmi plašākam lokam. Tās ir Dieva dāvanas, kas jāizmanto, veidojot kopīgu draudzes dzīvi – gan liturģijas svinēšanā, gan kultūras pasākumos. Tas ir dabiski, ka ar savu piemēru uzrunājam līdzcilvēkus – draugus, radniekus –, atklājot Baznīcu kā kopienu, kurā savu vietu var atrast ikviens.

Gintars Heidemanis

Brīvā laika pavadīšana Saldus bērniem

Jau otro gadu Saldus Romas katoļu draudzes biedrība ”Caritas Saldus” darbojas projektā, lai vasarā piedāvātu saturīgu brīvā laika pavadīšanas iespēju bērniem no maznodrošinātām ģimenēm. Šogad programma iesākās 26. jūnijā ar vasaras nometni Bruknas muižā un tajā piedalījās 40 bērni. Nometne ilga 4 dienas, bet bērniem un skolotājiem šis laiks paskrēja tik ātri kā viena diena. Lielākā daļa bērnu vēlējās Bruknā palikt ilgāk un šāda iespēja tika radīta, piedāvājot padzīvot ”Kalna svētību” kopienas formācijas mājā Lēnās, kuras garīgais vadītājs ir draudzes prāvests Andrejs Mediņš.

Nometnes laikā bērni kopā ar priesteri A. Mediņu apmeklēja Rundāles pili, kur pieredzējuša gida vadībā iepazīs ar tās vēsturi, apskatīja iekštelpas un pavadīja laiku arī krāšņajā pils dārzā. Šajā dienā tika apskatīta arī Mežotnes pils, bet pusdienas

pikniks brīvā dabā parādīja, cik laba apetīte mēdz būt pēc vēsturisku objektu apskates. Nometne turpinājās Bruknā ar radošām darbnīcām, sporta aktivitātēm, ravēšanu un daudzām citām labām lietām. Katru dienu bērni piedalījās Svētajā Misē, bet vakara pasākumi pierādīja, ka jaunā paaudze neaizmirst arī tautas dziesmas. Viens no pasākumiem bija koku kari, kur grupas cīnījās par balvām. Bērnu skatījumā šis pasākums bija izdevies vislabāk.

Brīvā laika pavadīšanas programma „Štābiņš” Saldū turpina darboties otrdienās un ceturtdienās visu jūliju. Bērniem tā ir iespēja iesaistīties radošajās darbnīcās, piedalīties aerobikas nodarbībās un, protams, baudīt kopīgas ēdienreizes, kuras tiek gatavotas ”Zupas virtuvē”. Lai mums visiem Dieva svētīta un saturīga vasara!

Irēna Brinteniece

Foto: Anīta Ilievicka

Nometnes dalībnieki apgūst rožukroņa darināšanas iemaņas